

Health Valley
Netherlands

Health Valley
Jaarrapportage 2008

Health Valley koppelt kennis en kansen op het gebied van gezondheid en technologie

2008

Jaarrapportage

Health Valley

Jaarrapportage 2008

Health Valley koppelt kennis en kansen op het gebied van gezondheid en technologie

2008

Inhoudsopgave

Voorwoord:		3
Hoofdstukken Jaarrapportage:		4
Hoofdstuk 1	Health Valley: doelstellingen	5
Hoofdstuk 2	Health Valley: focusgebieden	10
Hoofdstuk 3	Health Valley: Bestuur, team & andere betrokkenen	32
Bijlagen:		38
Bijlage 1	Projecten Health Valley	38
Bijlage 2	Health Valley evenementen	44
Bijlage 3	Health Valley in de pers	47

Colofon

Tekst: Harry van Brandenburg
Eindredactie: Greetje de Kleuver
Fotografie: Frank Muller
Vormgeving en druk: De Graaf & Partners

Oplage: 250 ex.

Health Valley
Toernooiveld 300/G
6525 EC Nijmegen
T 024 - 355 87 37
E info@health-valley.nl
I www.health-valley.nl

Regionale kansen tijdens crisis

Voor de Stichting Health Valley Netherlands was 2008 een mooi jaar. Niet alleen omdat er veel samenwerkingsprojecten tot stand zijn gekomen tussen bedrijven overheden en kennis- en gezondheidsinstellingen, of dat Health Valley tot mei 2012 haar financiële toekomst veilig heeft gesteld. Niet alleen omdat er veel R&D en investeringsgelden richting Oost Nederland gegaan zijn, maar vooral ook omdat in Gelderland en Overijssel een sterk draagvlak is ontstaan om via Health Valley Oost Nederland als sterk gezondheidscluster met vele economische kansen op de kaart te zetten.

Het succes van het Health Valley Event in december met meer dan 500 deelnemers en de groei van het platformledenaantal tot boven de 100 spreekt wat dat betreft boekdelen. De samenwerking tussen Nijmegen en Enschede krijgt via projecten als MONDIAC en VIP Brain Network steeds meer gestalte. Ook de samenwerking tussen Wageningen en Nijmegen begint vorm te krijgen, met als meest aansprekende voorbeeld het onderzoek van Synthron in samenwerking met de WUR naar een medicijn tegen de ziekte van Crohn. De door beide provincies vorm gegeven TRIANGLE krijgt hiermee steeds meer inhoud en wordt daarmee zichtbaar voor Den Haag.

Minister Klink heeft de ondernemers uit Oost Nederland uitgedaagd om nieuwe zorgconcepten te testen en waar mogelijk te vermarkten. Klink: "Juist als het moeilijk is, moet je alle mogelijke kansen pakken. En de gezondheidszorg is één van die sectoren die voldoende groeimogelijkheden bieden. Wie innovatie in de zorg goed aanpakt, zal het geen windeieren leggen." Bij deze woorden sluit ik me graag aan. In Oost Nederland waar meer dan 20% van de beroepsbevolking werkzaam is in de gezondheidszorg liggen hier de kansen voor de toekomst.

Tot slot. Health Valley kijkt terug op een succesvol 2008 en ik dank iedereen, en met name het Health Valley team en onze directe partners van Oost NV en Syntens. Voor het vele werk dat zij voor het welslagen van Health Valley verricht hebben.

Guido Matthée
Directeur

Wat is Health Valley?

Health Valley is een platform van bedrijven, overheden, kennis- en gezondheidszorginstellingen met als doel kennis en kansen te koppelen op het snijvlak van gezondheid en technologie. Om deze koppeling te realiseren is de Stichting Health Valley Netherlands opgericht. Deze stichting werkt nauw samen met projectmedewerkers van de afdeling Ontwikkeling en Innovatie van Oost NV en innovatieadviseurs van Syntens Arnhem.

De regio Health Valley wordt gevormd door de provincies Gelderland en Overijssel, maar het werkgebied is groter. Samenwerking laat zich niet inperken door regionale begrenzingsen, zeker niet op het gebied van gezondheid en technologie.

In 2007 ging de meeste aandacht uit naar de provincie Gelderland. In 2008 heeft de nadruk gelegen op samenwerking in de TRIANGLE. De kennisdriehoek tussen Nijmegen, Enschede en Wageningen. Daarnaast is aansluiting gezocht bij andere Health initiatieven uit Nederland.

In samenwerking met de afdeling Investeringsbevordering van Oost NV, de Kamer van Koophandel, de gemeente Nijmegen en de bovengenoemde Universiteiten worden inmiddels stappen gezet naar internationale verbanden.

De ambitie

In het jaarwerkplan 2008 van Health Valley wordt de volgende ambitie geformuleerd:

- Health Valley ontwikkelen tot een nationaal (en op termijn een internationaal) erkend platform voor innovatie in product- en dienstontwikkeling op het snijvlak van gezondheid en technologie, opererend vanuit Oost Nederland.
- Health Valley laten uitgroeien tot een technologische topregio in Europa in nauwe samenwerking met Food Valley en het Innovatieplatform Twente.

De strategie

Om dit te bereiken wordt de volgende strategie ingezet:

- Het vormen van een gezamenlijk front office voor bedrijfsleven en kennisinstellingen actief in de sector gezondheid en technologie.
- Een actieve ontsluiting van kennis van en naar het bedrijfsleven door middel van matchmaking (via informatie-materiaal, thematische bijeenkomsten en/of bilaterale gesprekken).
- Het focussen op vier kansrijke gebieden; te weten van molecule tot mens, reconstructieve geneeskunde, E-Health (telemonitoring en ketenzorg) en de Gezonde Mens (van sport tot functionele voeding).
- Aandacht voor projecten zowel gericht op excellentie als in samenwerking met andere (inter)nationale health initiatieven, alsmede op projecten die gericht zijn op het slim toepassen van reeds bestaande kennis waarvoor veel marktpotentie is.
- Stimuleren van innovaties in de zorg in de Health and Care Stedendriehoek.
- Zichtbaar maken van de zowel door Health Valley ondersteunde initiatieven als de door andere partijen in de regio Health Valley ontplooiende initiatieven.

Focusg

Focusgebied Van molecuul tot mens

VAN MOLECUUL TOT MENS

Monitoring, diagnostiek en therapie naar een aanzienlijk hoger niveau

De regio Oost Nederland tilt onze gezondheid naar een hoger niveau door ontdekking van ziekten in een vroeg stadium, snellere diagnose en behandelmethodes en deze zo gericht mogelijk uit te voeren. Bij een tumor willen we alleen de kwaadaardige cellen elimineren. Maar we willen ook bijvoorbeeld prostaatkanker éérder signaleren. Wat is daarvoor nodig? Een gedetailleerder inzicht in lichaamsprocessen. Met de meest nauwkeurige metingen als belangrijkste instrument. Hoogwaardige diagnostiek is in opmars.

Inzicht in lichaamsfuncties op moleculair niveau. Daar draait het om bij focusgebied Van Molecuul tot Mens. Van moleculaire ontdekkingen tot en met patiëntenmateriaal voor diagnose en therapie. Nieuwe medicijnen en diagnostische testen spelen een belangrijke rol. Maar ook biomarkers, lichaamsstofjes op micro-niveau met een waardevolle signaalwerking over ziektebeelden. Een mooi voorbeeld is de ontdekking van het PCA3 gen door UMC St Radboud. Het resultaat? Een betere en snellere diagnose van prostaatkanker. Oost-Nederland is een sterke regio binnen dit vakgebied. De gehele keten is aanwezig. Alle moleculaire en klinische kennis is voorhanden voor de ontwikkeling van innovatieve producten. Radboud Universiteit (nanotechnologie en chemie-/synthese), Universiteit Twente (lab-on-a-chip technologie, nano- en microtechnologie) en UMC St Radboud (celbiologie, moleculaire levenswetenschappen, bioinformatica en klinische kennis) bundelen hun krachten.

De toenemende belangstelling voor moleculaire diagnostiek, personalised medicine en biomarkers vertaalt zich in steeds meer concrete producten, zoals nieuwe biomarkers en de ontwikkeling van diagnostische testen. De betrouwbaarheid neemt toe en patiënten krijgen bij point-of-care sneller een diagnose. Niet alleen ter plekke bij huisarts of specialist, maar in de toekomst ook steeds meer bij de patiënt thuis. Medimate is daar een voorbeeld van. Manisch depressieve patiënten controleren thuis hun lithiumgehalte. Een laboratorium in een chip. Eén druppeltje bloed, binnen enkele minuten uitslag.

We zien steeds meer cross-overs tussen bedrijven in snelle diagnostiek en semiconductors met technologieën voor het uitlezen van data.

Personalised medicine levert veel nieuwe productontwikkeling op. Nanotechnologie maakt het mogelijk om uiterst nauwkeurig een ziekte te bestrijden. Denk bijvoorbeeld aan een nieuw medicijn dat alleen tumorcellen doodt en gezonde cellen laat leven.

Het afgelopen jaar is Health Valley uitgebreid betrokken geweest bij de oprichting van Noviogendix. Participatiebedrijf Oost N.V. heeft in dit bedrijf geïnvesteerd. Noviogendix houdt zich onder andere bezig met de ontdekking van nieuwe biomarkers. In de toekomst voor een hele lijn nieuwe markers, ook voor de signalering van andere tumoren. Daarvoor werkt zij nauw samen met de afdeling Urologie van UMC St Radboud. Als de biomarkers na onderzoek valide blijken te zijn, kan deze kennis worden verkocht. Denk bijvoorbeeld aan diagnostische bedrijven die het 'recept' gebruiken voor hun testen. Health Valley heeft een belangrijke rol gespeeld bij het opzetten van het projectplan en de financiering. Ondersteuning door marktverkenning, coaching en matching brachten de eigenaar - tevens ontdekker van het PCA3 gen - in contact met belangrijke zakenpartners. De toekomst is hoopvol.

Meer informatie over dit focusgebied: Drs. J.P.E. Jonker, Senior Projectmanager Health Valley en Oost N.V.

Nieuwe plasmatechnologie lost probleem ziekenhuisinfectie op

Jaarlijks sterven circa duizend mensen als gevolg van een ziekenhuisinfectie. Op Europese schaal zelfs tienduizenden. Een groot probleem binnen de gezondheidszorg. Oorzaak? Een slechte handhygiëne. Filtex Air Filtration gaat dit probleem te lijf met de nieuwe niet-thermische plasmatechnologie. Het bedrijf nam het initiatief tot de ontwikkeling van een handdesinfectie apparaat. In 20 seconden blaast het handen en onderarmen bacterievrij. Minder leed, meer gemak én een flinke impuls voor de bedrijvigheid in Oost-Nederland.

Het probleem in de praktijk

De praktijk. Medisch personeel wast handen en onderarmen met water en zeep. Desinfectie vindt vervolgens plaats met preparaten op basis van alcohol. Dit ritueel herhaalt zich tien tot vijftien maal per dag. Dat vergt enorm veel discipline. Bovendien is de kans op huidirritatie groot. Het nieuwe handdesinfectie apparaat maakt aan deze bezwaren een eind. Directeur Paul Leenders van Filtex Air Filtration: “Het gaat eenvoudig en snel. De handen gaan in het apparaat. Daarin circuleert een reactief, deels geïoniseerd gas met een zeer effectieve werking tegen micro-organismen. Zonder water en tien keer sneller.” Waar komt het idee vandaan? “Wij verzorgen al twaalf jaar projecten in de lucht- en ruimtevaart. Daar ben ik ook betrokken bij de desinfectie van medische apparatuur. En zo is het idee ontstaan om de medische sector een handje te helpen.”

Health Valley draagt partijen voor

Na contact met TNO ging Paul Leenders op zoek naar een samenwerkingsverband. “Ik heb Health Valley benaderd. Belangrijk was om een tweede ondernemer te vinden. Zij hebben toen het microbiologisch onderzoeksbedrijf Bac-timm BV voorgesteld. Vervolgens hebben zij twee vooraanstaande professoren van het UMC St Radboud bij ons project betrokken. Maar daar bleef het niet bij. Want zij brachten ons in contact met Oost NV die ons begeleidde bij de subsidieaanvraag. We hebben totaal 560.000 euro toegewezen gekregen van het Ministerie van Economische Zaken en Provincie Gelderland. Bovendien stuurt Health Valley ons regelmatig belangrijke publicaties. En ik heb bijeenkomsten met ze over de voortgang. Dus Health Valley blijft bij ons project betrokken. Het is bijzonder waardevol om van hun netwerk en expertise gebruik te kunnen maken.”

Forse toename bedrijvigheid

De impact van de nieuwe plasmatechnologie op de medische sector is groot. Niet alleen qua kostenbesparingen voor ziekenhuizen, ook de economische bedrijvigheid neemt aanzienlijk toe. Filtex Air Filtration verwacht zo’n vijftienvijftig nieuwe medewerkers aan te trekken voor productie, verkoop, distributie, installatie en onderhoud. Bovendien wordt kennis aanwezig bij de kennisinstututen TNO en UMCN omgezet in concrete producten. Dit leidt tot een nieuw kenniscluster op het gebied van desinfectie en sterilisatie met behulp van de nieuwe plasmatechnologie. Paul Leenders: “Veel meer markten komen straks binnen bereik. Zo ben ik al bezig met een toepassing voor het desinfecteren van brandwonden. Ook in de voedingsmiddelen- en farmaceutische industrie liggen enorm veel kansen.”

Vertolast: nieuw fixatiemiddel bij operatie ruggenwervelbreuken

EMCM bedacht, Health Valley plaveide, een mooie samenwerking ontstond. De afdelingen orthopedie van UMC St Radboud, Sint Maartenskliniek en microbiologisch laboratorium Bactimm werken mee aan het baanbrekende project Vertolast. Bij de operatie van breuken in ruggenwervels gebruiken specialisten nu botcement. Dat zorgt na verloop van tijd soms voor terugkerende pijn. Een nieuw soort siliconenrubber moet het leven weer aangenaam maken.

Vertebroplasty

Het verschijnsel heet vertebroplasty. Ruggenwervels vertonen breuken of fractures als gevolg van osteoporose of tumor metastasen. Een invaliderende pijn dient zich aan. En de kwaliteit van leven daalt sterk. Behandeling is onontkoombaar. Wat gebeurt er bij de operatie? Projectleider Noes de Vries van EMCM: "Tijdens de operatie worden in een ruggenwervel twee gaatjes geboord. Via de gaatjes wordt botcement (PMMA) ingebracht. Dit fixatiemiddel zorgt ervoor dat de wervels niet meer kunnen bewegen. De pijn verdwijnt. Maar in de praktijk doet zich vaak een nieuw probleem voor. De pijn keert terug door breuken in naastgelegen wervels.

Voordelen siliconenrubber

De siliconenrubber komt uit de koker van Noes de Vries: "Ik ben op het idee gekomen dankzij technologieën die we in huis hadden voor andere toepassingen. Dit flexibele materiaal biedt nogal wat voordelen. Niet alleen voor de patiënt, maar ook voor de chirurg. Er komt geen warmte vrij, het rubber is flexibel, de viscositeit instelbaar (voorkomt lekkage) en een goede zichtbaarheid onder röntgen. Bovendien is de applicatiemethode sneller en veiliger. Als cement te snel hard wordt, dan is er een groot probleem. Dat maakt het werkproces enigszins stressvol.

Regionale bedrijvigheid

Het nieuwe product is goed voor de werkgelegenheid in de regio. Extra arbeidsplaatsen bij EMCM en toeleveranciers. "We zijn in gesprek met plaatselijke leverancier van prototype pompjes voor het uitdrukken van materiaal. Ook ontstaan er mogelijkheden voor bedrijven zich specialiseren in registratieondersteuning. Daarnaast zijn we met een spin-off bezig voor andere toepassingen van dit flexibele siliconenrubber", legt Noes de Vries uit.

In 2011 komt Vertolast op de markt. Zo is de planning. "Dit jaar zijn we bezig met pre-klinische testen, volgend jaar de klinische testen. Voordat we het product op de markt lanceren, moet er wel eerst toestemming komen. Daarvoor moeten een aantal testen afgewerkt worden, zoals diertesten, kadavertesten en mechanische testen. De verwachting is dat veel mensen baat zullen hebben bij Vertolast. In Nederland komen ongeveer 16000 patiënten per jaar in aanmerking voor een ingreep. Siliconenrubber is niet alleen veiliger en eenvoudiger toe te passen, maar zal ook heel wat onnodige operaties en patiëntenleed voorkomen.

Health Valley: realisatie 2008

Jaarrapportage

Financiering van Health Valley

Het draagvlak en het belang van Health Valley wordt bevestigd door de bijdragen vanuit verschillende partijen uit de regio, het ministerie van Economische Zaken en de Europese Unie.

Voor de periode van 1 mei 2008 t/m 30 april 2012 is in totaal € 3.577.904 beschikbaar gesteld door de provincie Gelderland samen met EZ en EFRO.

Voor de uitvoering van de activiteiten in de periode 1 januari t/m 30 april 2008 was nog een bedrag van € 190.000 van de subsidiegelden van 2007 beschikbaar, dat met instemming van de stakeholders is gebruikt voor de activiteiten in de eerst vier maanden van 2008.

De samenstelling van de financiering voor 2008 :

Financiering jan t/m april 2008	€ 190.000,00
Financiering mei t/m december 2008	€
EFRO-subsidie, Provincie Gelderland en EZ	€ 600.000,00
RU en UMCN	€ 70.000,00
HAN	€ 20.000,00
Saxion Hogescholen	€ 12.500,00
ROC IJsselland	€ 12.500,00
De Leiboorn Zorggroep	€ 12.500,00
EPS Stedendriehoek	€ 25.000,00
Bijdrage leden	€ 25.000,00
Gemeente Nijmegen – bijdrage Health Valley Event	€ 25.000,00
Gemeente Nijmegen – Strategisch Innoveren	€ 97.500,00
Gemeente Nijmegen – Medisch Netwerk	€ 25.000,00
totaal	€ 1.115.000,00

Health Valley Platform

Het Health Valley platform telde eind 2008 101 leden. Deze leden betalen jaarlijks 500 contributie, met uitzondering van organisaties die korter dan twee jaar staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het pakket dat Health Valley haar leden biedt heeft zich in 2008 uitgebreid met een matchmaking database genaamd Lifetech-facilities.nl. Deze marktplaats heeft als doel om vraag en aanbod van life-tech faciliteiten bij elkaar te brengen. Tevens is er gestart een subsidiedesk exclusief voor de platformleden van Health Valley, met als doel het eenvoudiger vinden van een passende subsidie.

In de eerste helft van 2008 is één platformbijeenkomst georganiseerd: De platformbijeenkomst 'Gezondheid en technologie: verbindingen in Oost-Nederland' werd op 29 mei in samenwerking met Saxion Hogescholen georganiseerd in de vestiging in Enschede. Het 'eigen' programma met o.a. een bijdrage van prof. Peter Vooijs, werd aangevuld met de lectorale rede van dr. Charles Willems, lector Zorg en Technologie. Er hebben ruim 100 mensen aan één of meerdere onderdelen deelgenomen.

Health Valley: realisatie 2008

De tweede platformbijeenkomst in 2008 maakte deel uit van het Health Valley Event op 4 december 2008 in FiftyTwoDegrees in Nijmegen. Voorafgaand aan het Event zijn de platformleden bijgepraat over de ontwikkelingen binnen de Health Valley. De platformleden hadden gratis toegang tot het Event en konden tegen gereduceerd tarief als standhouder deelnemen.

Health Valley Voortgangsoverleg

Verder organiseert Health Valley om de twee maanden een voortgangsoverleg met een aantal platformleden. De leden houden elkaar op de hoogte van lopende projecten, bijeenkomsten die op stapel staan en van eventuele andere samenwerkingsmogelijkheden. Het gaat om de volgende platformleden/ stakeholders: ROC Nijmegen, UMC St Radboud, Radboud Universiteit, Provincie Gelderland, Gemeente Nijmegen, Hogeschool Arnhem en Nijmegen, de Stadsregio, Mercator Incubator, Universiteit Twente, Syntens en Oost NV. In de eerste helft van 2008 zijn er volgens planning drie van dergelijke overlegmomenten geweest.

Organisatie Health Valley

Health Valley heeft een kantoor in het Mercator II-gebouw van de Radboud Universiteit in Nijmegen (BV Campus). Begin 2008 is het kantoor uitgebreid. De toename in activiteiten, en de groeiende behoefte aan degelijke werkplekken voor projectmanagers en een eigen overlegruimte, maakten het noodzakelijk extra ruimte te huren. Op 14 mei werd de nieuwe kantoorruimte tijdens een feestelijke bijeenkomst officieel in gebruik genomen. Het Health Valley-team werkt vanuit het Mercatorkantoor en bestaat uit een vaste kern van directie, PR en office management. In 2008 is het team uitgebreid met een projectmedewerker voor het focusgebied de gezonde mens. Verder zijn aan Health Valley projectmanagers en adviseurs verbonden van Oost NV en Syntens. De leden van het algemeen bestuur van Health Valley zijn in 2008 twee keer bij elkaar gekomen. Het dagelijks bestuur vergaderde maandelijks.

Communicatie Health Valley

In de eerste helft van 2008 zijn er diverse nieuwe communicatiemiddelen verschenen. Om de vier focusgebieden inhoudelijk te verduidelijken en tegelijkertijd meer bekendheid te geven zijn er vier glossy flyers over de focusgebieden ontwikkeld. Daarnaast was er behoefte aan een middel om de diverse lopende projecten duidelijker onder de aandacht te brengen. In de eerste plaats om aan de buitenwacht te kunnen laten zien waar Health Valley zich zoal mee bezig houdt maar ook ten behoeve van het verdere makelen en schakelen. Hiertoe zijn er van zes projecten zogenaamde productbladen verschenen. De jaarrapportage 2007 is, aangevuld met beeldmateriaal en de teksten uit eerder genoemde productbladen, als representatief verantwoordingsdocument, naar alle platform- en bestuursleden verstuurd. Ook is er een Engelstalige versie van de algemene informatiebrochure verschenen.

De website heeft een aantal extra mogelijkheden voor platformleden. Er is een subsidiedesk en een facility sharing portal. Tevens is er 'verser' nieuws en is het nieuws beter afgestemd op de doelgroep van Health Valley.

Platformleden per 31 december 2008

- Admerion
- Akkermans Van Elten
- Akzo Nobel
- Alysis Zorggroep
- Amyyon
- BB Health Innovations
- BMTTM
- Biologio
- Canisius Wilhelmina Ziekenhuis
- Cinsol
- CongresLink
- DHL Exel Supply Chain - Healthcare
- De Koningh Medical Systems
- Deerns Raadgevende Ingenieurs
- Druk Communicatie met Zorg
- Ducares B.V.
- EMCM
- Ernst & Young
- Eusamed
- First
- Future Diagnostics
- Gemeente Arnhem
- Gemeente Enschede
- Gemeente Nijmegen
- Genium Group
- Go Healthy
- Hezelburcht BioTop
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Honeywell Telecare
- ICTUS
- Immuno Valley
- Indes
- KNMG District Groot Gelderland
- KPMG
- Konings & Meeuwissen
- KplusV organisatieadvies
- Kropman Installatietechniek
- Lead Pharma
- Lifeclinic Europe
- Medet Solutions
- Mercator Incubator
- Michelin Life Health & Community Development
- Modiquest
- NXP
- NYtor
- Nedap Power Electronics
- Nederlandsch Octrooibureau
- NovioGendix
- Nucletron B.V.
- OMEGA Business Coaches
- Oker Development
- Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Nederland NV
- Organon
- Parantion
- Philips Medical Systems
- Pluryn
- Provincie Gelderland
- ROC Nijmegen
- Radboud Universiteit Nijmegen
- KERN
- Revalidatie Centrum Groot Klimmendaal
- ReventaCare
- Rijn IJssel Training en Opleiding
- Royal Haskoning
- SDB Groep
- SMARTposition
- Spierings Medische Techniek BV
- St. Maartenskliniek
- Stadsregio Arnhem Nijmegen
- Stichting Pleyade
- Syntens
- TMS International
- TPI
- Telecom4care
- Telematica Instituut
- Tervis Alliance
- Tweehuysen
- Universitair Medisch Centrum St Radboud
- Clinical Research Center Nijmegen
- Nijmegen Centre for Molecular Life Sciences
- VNO-NCW Midden
- Velocity Fietskoeriers
- VitaValley
- Vitatron
- Vos Logistics
- WeLL Design
- Yacht
- Zorggroep Zuid-Gelderland
- AP Metaalwerk
- ELO
- TU Delft
- Praktijk SHIFA
- Geneticom
- Zorgbelang Noord-Holland
- Hoeve Holtrust
- GoodCareSupport
- Smiths Medical International
- Progez
- Vlietland Ziekenhuis
- Ziekenhuisapotheek & Laboratorium ZALV
- ZRT

Focusg

Focusgebied Medical devices en regeneratieve geneeskunde

MEDICAL DEVICES EN REGENERATIEVE GENEESKUNDE

Bovenregionale samenwerking biedt veel nieuwe marktkansen

Een hersen- of lichaamsfunctie van iemand valt uit. Vroeger was daar niets tegen te doen. De patiënt kon niets anders dan zijn zware beperking accepteren. Tegenwoordig is dankzij het werkveld 'Medische apparatuur en Regeneratieve Geneeskunde' weer een menswaardig bestaan in zicht. Revitaliseren is het kernbegrip. De ontwikkeling van nieuwe technologieën voor diagnostiek en therapie neemt een hoge vlucht.

'Medische Apparatuur en Regeneratieve Geneeskunde' is een kansrijk focusgebied dat uit veel verschillende onderdelen bestaat: revalidatie, biomaterialen, tissue-engineering, non-invasieve chirurgie, neurowetenschappen en medische robotica. Legio mogelijkheden komen voort uit de koppeling tussen de vakgebieden Technologie en Gezondheid. Het recept voor dit succes? De bovenregionale samenwerking tussen de regio's Nijmegen en Twente. Nijmegen met een sterke focus op gezondheid. Twente de aanjager van technologie. Health Valley werkt daartoe intensief samen met het Innovatieplatform Twente. In beide regio's spelen de universiteiten samen met het MKB een belangrijke rol. Dankzij de toenemende samenwerking tussen de regio's scoren projecten beter. Daarmee krijgt regio Oost-Nederland aanzienlijk meer body.

Het afgelopen jaar heeft het project ViP Brain Networks verder gestalte gekregen. Meer inzicht in het menselijk brein leidt tot een doorbraak in de behandeling van mensen met een TIA of beroerte. Een ander spraakmakend project is Brain Gain. In de nabije toekomst opent zich een nieuwe wereld voor mensen met een verlamming. Dankzij geavanceerde computertechnologie hoeven zij slechts te denken aan een handeling. De computer stuurt vervolgens de ledematen aan. Niet alleen is de patiënt erbij gebaat, ook krijgt de bedrijvigheid een stevige impuls.

Wat gaat 2009 opleveren? Health Valley heeft in 2008 aan veel projectvoorbereidingen bijgedragen. Zo is een indrukwekkende lijst van nieuwe projectvoorstellen ontstaan. Enkele voorbeelden. Project Lopes van Demcon dat bijdraagt aan de ontwikkeling van een looprobot. Beide benen verlamd? In de toekomst kunnen veel mensen gelukkig weer lopen.

Het project Myo Elektrische prothese biedt heel wat meer toekomstperspectief voor mensen met een arm-amputatie. Deze nieuwe techniek maakt het mogelijk dat functionerende spiertjes en zenuwen worden aangesloten op de elektrische prothese. Een omvangrijke markt dient zich aan. Beide projecten zijn in aanvraag. Ze starten zodra de subsidieaanvraag bij het Ministerie van Economische Zaken is gehonoreerd.

In 2009 besteedt Health Valley extra aandacht aan de bovenregionale samenwerking tussen Nijmegen en Twente. Daarbij helpt zij kansrijke consortia en clusters met de organisatie en stimuleert de samenwerking. Belangrijk is om bovenregionale partijen te betrekken en kansrijke onderscheidende projecten op te zetten. De ontwikkeling van nieuwe geavanceerde technologieën voor diagnostiek en therapie biedt veel mogelijkheden voor Oost Nederland. Health Valley anticipeert daarop. Op het gebied van Service Robotics, Revalidatie en Neuro wetenschappen liggen interessante marktkansen.

Samenwerkende partijen: onder andere veel MKB-bedrijven, Radboud Universiteit (diverse vakgroepen), UMC St Radboud, Sint Maartenskliniek, Universiteit Twente, Groot Klimmendaal, Technology Trial Centre, F.C. Donders Centre for Cognitive Neuroimaging en Roessingh RRD.

Meer informatie over dit focusgebied: J. Pauwels (Jemy), Projectmanager Health Valley en Oost N.V., I. Kamphuis (Inge), innovatieadviseur Syntens

ViP-Brain Networks: doorbraak in het voorkomen van herseninfarcten

Ischemie ofwel een slechte doorbloeding is de belangrijkste oorzaak van een TIA of beroerte. Er ontstaat zuurstoftekort in de hersenen. Helaas signaleren we dat tegenwoordig pas achteraf. Met mogelijk ernstige gevolgen. Het persoonlijk functioneren verandert dramatisch, uitval tijdens het arbeidsproces en lange herstelperiodes. Tijd voor een stevige aanpak. Technische Geneeskunde van Universiteit Twente nam het initiatief. De toekomst? Zuurstoftekort eerder opsporen. Zodat we veel herseninfarcten voorkomen, maar ook een flink portie persoonlijk leed.

Groot samenwerkingsverband

In het project ViP-Brain Networks werken onderzoekers van de Universiteit Twente samen met collega's van het UMC St. Radboud en het Donders Instituut te Nijmegen. Ook de bedrijven Siemens, ANT en TMSi nemen deel. Projectcoördinator Remke Burie: "Veel verschillende disciplines komen bij elkaar. Vanuit de universiteiten zijn dat bijvoorbeeld Technische Geneeskunde, Anatomie, Elektrotechniek en Natuurkunde. Zo'n multidisciplinaire samenwerking tussen beide universiteiten is werkelijk uniek. Health Valley heeft een fantastische rol gespeeld bij het samenbrengen van de partijen.". Het project dat vijf jaar loopt, is beloond met 2,3 miljoen euro subsidie. Deze gelden zijn afkomstig uit het programma Pieken in de Delta van het Ministerie van Economische Zaken en de provincies Overijssel en Gelderland.

Zuurstoftekort sneller signaleren

Zuurstoftekort in de hersenen eerder en beter signaleren. Dat is het doel van ViP-Brain Networks. Daarvoor starten zij met de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Remke Burie: "In Nederland gaat het om maar liefst 40.000 herseninfarcten per jaar. Door te testen willen we de juiste indica-

toren vaststellen. We willen de risicogroep zo nauwkeurig mogelijk in kaart brengen.”. Niet alleen is de patiënt er enorm bij gebaat, ook krijgt de economische bedrijvigheid een stevige impuls. Zo komen er mogelijkheden voor innovaties op het gebied van preventie, diagnose, therapie en revalidatie. Burie: “Dankzij de nieuw te ontwikkelen technologieën besparen we ook veel maatschappelijke kosten zoals die voor revalidatietrajecten en verstoringen van het arbeidsproces”.

Combinatie EEG en MRI

De nieuw te ontwikkelen technologieën bestaan uit onder andere softwaremodellen en de daaraan te koppelen meetapparatuur. Deze vertellen ons hoe het brein werkt. Remke Burie: “We kennen twee soorten metingen. De EEG en de MRI. Deze twee willen we op ingenieuze wijze aan elkaar koppelen. Zo kunnen we voortaan niet alleen veel sneller de diagnose stellen, maar ook zeer nauwkeurig de positie van het zuurstoftekort in de hersenen bepalen. Dit zou een doorbraak betekenen. Op wereldniveau uniek. Er is dan ook enorm veel buitenlandse belangstelling.”.

Bijeenkomsten organiseren

Op 1 januari 2009 is ViP-Brain Networks officieel van start gegaan. Remke Burie: “Health Valley en Oost NV hebben een belangrijke rol gespeeld bij de subsidieaanvraag. Met Health Valley willen we de komende jaren bijeenkomsten organiseren. Daarin willen wij tussentijdse resultaten presenteren aan hun netwerk. Dat heeft aantrekkingskracht op nieuwe geïnteresseerde bedrijven. Goed voor het project en goed voor regio Oost-Nederland.”.

Health Valley: realisatie 2008

Health Valley – activiteiten en evenementen

Om te illustreren wat Health Valley in 2007 heeft bereikt volgen hieronder twee overzichten met resultaten van Health Valley. Daarnaast zijn enkele concrete voorbeelden uitgewerkt om de lezer meer zicht te geven op de inhoud en impact van de resultaten. De resultaten tot nu toe in relatie tot de in het businessplan gewenste resultaten staan in onderstaande tabel.

Gewenste resultaat	Realisatie 2007	Realisatie 2008
Dynamisch/hecht netwerk van overheden, bedrijven, kennisinstellingen	68 platformleden	101 platformleden
Naamsbekendheid als kennisintensieve regio	Gerealiseerd: zonder intensief onderzocht: naam is goed bekend zowel bij industrie, MKB als Kennisinfrastructuur en zorginstellingen.	De mediacampagne rondom het HV Event en het Event heeft tot verdere uitbreiding van de naamsbekendheid bij industrie, MKB als Kennisinfrastructuur en zorginstellingen geleid, evenals het Event zelf
Actieve uitstraling en een goed vestigingsklimaat	Gerealiseerd: website, eigen PR-materiaal in de vorm van brochures en informatieaflets, en publicaties in pers	Verdere uitbreiding van de website met meer toegespitst nieuws, subsidiedesk en facility sharing. Extra website voor het HV Event. Productleaflets. Een groot aantal publicaties in de pers
Klimaat voor talent, innovatie, verbonden met de andere Valley's	35 projecten, waar relevant i.s.m. andere valleys	47 projecten, waar relevant i.s.m. andere valleys
(Inter)nationaal bekend als innovatieve kennisregio	3 bezoeken Duitsland, werkbezoek Finland, via EU-project ABBA betrokken bij internationaal netwerk rondom stimuleren van business development (hieraan doen inmiddels 9 bedrijven uit de regio mee)	(Inter)nationaal een aantal zijn events, netwerk- bijeenkomsten bezocht, o.a. in Duitsland, Spanje en de Verenigde Staten. Op de Medica als standhouder aanwezig.
Aantrekkelijk vestigingsklimaat: vestiging van 3 nieuwe vestigingen/jaar	4 nieuwe vestigingen 5 uitbreidingsprojecten, 4 projecten in het kader van matching. 1 behoudproject De aard van de projecten: marketing en sales, support center en R&D.	5 nieuwe vestigingen 8 uitbreidingsprojecten 2 projecten in het kader van matching. De aard van de projecten: marketing en sales, support center en R&D
5 tot 10 nieuwe spin-offs	4 nieuwe spin-offs Noviogendix Noviometrix, Reuma spin-off NGI Coatation 10 potentiële samenwerkingsprojecten	5 nieuwe spinn-offs Lead pharma Khondrion Gezondheidsbus li-tech Ostendum 32 potentiële samenwerkingsprojecten
Nieuwe activiteiten en innovaties bij bestaande bedrijven	Ruim 400 innovatiegesprekken in regio (mede via Syntens en Oost NV)	Ruim 450 innovatiegesprekken in regio (mede via Syntens en Oost NV)
150 - 300 nieuwe arbeidsplaatsen	542 arbeidsplaatsen € 17.4 mln. investeringen	139 arbeidsplaatsen € 13.6 mln. investeringen

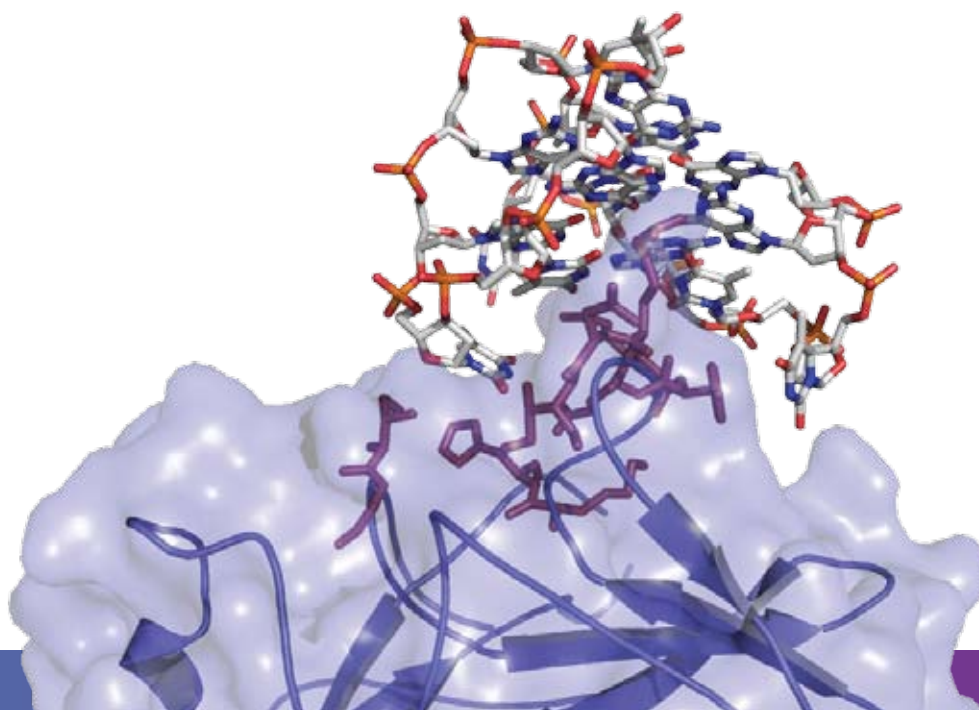
Al met al kan gesteld worden dat Health Valley een succesvol jaar achter de rug heeft waarin een flinke groei gerealiseerd is. Om het onderste uit de kan te halen zal er in de komende jaren (weer) een professionaliseringslag gemaakt moeten worden. De nieuwe ambities worden uitgebreid beschreven in het jaarwerkplan 2008.

Pieken in de Delta en de Health Kennis Cluster Regeling

Resultaten Pieken in de Delta

Het subsidieprogramma Pieken in de Delta heeft in 2008 geleid tot een aantal mooie health clusters. Health Valley heeft een actieve bijdrage geleverd aan het tot standkomen van de subsidieverstrekking aan de volgende projecten binnen Pieken in de Delta:

Naam	Aanvrager	Samenwerkingspartners
Hemotase biochip	Chiralix B.V.	NXP Semiconductors, Future Diagnostics, KU Nijmegen, UMC Radboud
Nieuw medicijn ziekte van Crohn	Synthon B.V.	WUR, Modiquest
Lage zuurstof behandeling tegen obesitas	BbCat	WUR, TOP B.V., Van Amerongen B.V. HAN
Elisa click coating Immobilisatietechniek voor diagnostische toepassingen	Modiquest B.V.	Euro-Dagnostica B.V. KU Nijmegen, HAN
ViP - Brain Networks	Universiteit Twente	UMC Radboud, FC Donders
Skinsterilizer	Filtex	Bactimm, UMCN, TNO

Health Valley: realisatie 2008

Resultaten Health Kennis Cluster Regeling (HKCR)

De gemeente Nijmegen heeft in 2007 de HKCR in het leven geroepen waarvan Health Valley de uitvoering verzorgd. Voor in totaal € 200.000,= kon er aan subsidie worden verstrekt. Onderstaand het resultaat van deze voor Nijmegen succesvolle regeling.

Naam	Aanvrager	Samenwerkingspartners
Vernieuwde methode voor het hechten van weke delen aan bot.	Spierings Beheer B.V.	Orthopaedics Research Lab, UMC Radboud
Diagnostische test voor vroege detectie van letale schimmelinfecties.	Modiquest B.V.	UMC Radboud, afdeling Medische Microbiologie
CommPod	Re-Phrase B.V.	NICI, Radboud Universiteit, Stichting PontTeM, Dr. Leo Kannerhuis
Vertolast	E.M.C.M. B.V.	UMCN en Orthopaedie St. Maartenskiniek
Het testen van een steunzoolexpert Systeem.	POM B.V.	St. Maartenskliniek Research B.V. en Pedcad
Biomarker screening nierkanker.	NovioGendix Research B.V.	UMC Radboud, afdeling Urologie

Health Valley en Taskforce

Samen met Taskforce, het Ondernemersfonds Nijmegen heeft Health Valley in 2008 aan een tweetal projecten meegewerkt. Er is een start gemaakt met het Medisch Netwerk Nijmegen en een aantal bedrijven in de regio Nijmegen hebben meegewerkt aan het project Strategisch Innoveren Human Health.

Medisch Netwerk Nijmegen

Het Medisch Netwerk Nijmegen wil de onderlinge samenwerking versterken tussen bedrijven en instellingen binnen de gezondheidszorg om tot nieuwe, innovatieve ideeën te komen en geeft de mogelijkheid om vakkennis uit te wisselen en op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen. Er is één bijeenkomst genaamd "Healthy Ageing" voor het netwerk van professionals in de medische- en zorgsector in Nijmegen en directe omgeving.

Strategisch Innoveren Human Health

Strategisch Innoveren Human Health is een project dat de afgelopen anderhalf jaar is uitgevoerd door Health Valley, Genium Group en MERIT. MERIT is het Economisch onderzoeksinstituut voor innovatie en technologie van de Universiteit van Maastricht.

Strategisch Innoveren is een door MERIT ontwikkelde wetenschappelijke methodiek waarbij op een succesvolle wijze de innovatiekansen (technologie, organisatie, marketing, financieel etc.) van een bedrijf in kaart worden gebracht. Bij 16 Nijmeegse bedrijven, in de sectoren biotechnologie, farmacie, chemie, medische apparatenbouw, zorg en (arbo)dienstverlening en toeleveranciers, heeft een strategische bedrijfsdoorlichting plaatsgevonden. Het resultaat voor de deelnemende bedrijven is een concreet plan van aanpak, dat het bedrijf in staat stelt om de beoogde innovaties te realiseren.

Het betrof de volgende bedrijven en activiteiten:

	Bedrijf	Activiteit
1.	Mercachem	Medicijnontwikkeling
2.	De Bedrijfspoli	gezondheids-, behandelings- en interventiecentrum voor bedrijven
3.	HumanConnexion	adviesbureau, reïntegratiebedrijf, trainingsbureau, arbodienst en psychologisch onderzoeksbureau
4.	Cinsol	Electronisch Patiëntendossier op USB-stick
5.	Huisman Electrotechniek	Installatietechniek voor zorginstellingen
6.	Wenq	Specialist in comforttechniek voor ouderen, gehandicapten etc.
7.	Bounce	Centrum voor werk en psyche
8.	Traccon	Handelsonderneming in gezondheidsmatrassen
9.	ModiQuest	Discovery and marketing of new antibodies, technologies and targets for (autoimmune) diagnostic and therapeutic applications
10.	Adaptics	gezondheidsmanagement
11.	SensorSense	sporengasdetectie
12.	Zorg in Beeld	Digitale beeldbank voor de zorg
13.	A.A.P.	Bio implants
14.	BI4U	Business Intelligence en de Gezondheidszorg
15.	FutureChemistry	FutureChemistry develops, implements and sells microreactor hardware and procedures for optimising and screening chemical reactions and processes.
16.	Biolegio	DNA Synthesis

E-HEALTH

Noodzaak efficiënter organiseren van de zorg biedt veel ICT-mogelijkheden

Hoe kan ons zorgproces beter en slimmer? Zo luidt de centrale vraag waar ons focusgebied E-Health zich mee bezig houdt. Want de zorgsector komt onder grote druk te staan. Door de toenemende vergrijzing doen steeds meer mensen een beroep op de zorg. Het tekort aan personeel neemt alsmaar toe. En de kosten rijzen de pan uit. Is er een uitweg? Door de inzet van ICT zijn grote efficiëntieslagen te maken. Zorg op afstand heeft toekomst.

Bij E-Health ligt de focus op ICT als ondersteuning van het zorgproces. Zowel in de zorgomgeving als in toenemende mate bij patiënten thuis. Zorginstellingen investeren relatief weinig in ICT. Enerzijds door angst voor ingrijpende wijzigingen in de organisatiestructuur, anderzijds door de hoge kosten. Bovendien speelt de weerstand van personeel een rol. De praktijk leert dat ICT-projecten de testfase nog wel goed doorkomen. Maar de complete invoering faalt.

ICT op afstand is nu makkelijker dan ooit. In de afgelopen jaren is het aantal huishoudens met een snelle internetverbinding hard gegroeid. Dat biedt mogelijkheden voor de zorgsector: zelf afspraken inplannen bij de tandarts, zelf herhalingsrecepten bestellen via e-mail, et cetera. Maar ICT vergemakkelijkt ook werkprocessen, zoals digitale tijdregistratie voor thuiszorgpersoneel. Nedap ontwikkelde het iO systeem. Tijdrovende minutieuze registratie van uitgevoerde zorgtaken is verleden tijd. De thuiszorgmedewerker houdt een speciale mobiele telefoon bij de zorgkaart van de cliënt. En de tijdregistratie start. Eenvoudig en snel. Vorig jaar zijn daarvoor al 60.000 kastjes bij patiënten geplaatst.

Een ander belangrijk project is de Digitale IVF-poli van UMC St Radboud. Zwanger of niet is de prangende vraag voor stellen die via IVF proberen een kind te krijgen. Een internetapplicatie maakt het mogelijk hun eigen IVF-dossier in te zien. Zo kunnen ze zelf het moment van uitslag bepalen. Bovendien vinden ze er relevante achtergrondinformatie en is chatten met lotgenoten en specialist mogelijk. Patiënten reageren positief. Het plan is om dit project in Oost-Nederland uit te rollen.

Een derde geslaagd project is Health Bridge. De patiënt en de huisarts staan in direct contact met de medisch specialist van UMC St Radboud. Directe communicatie bespaart de patiënt wellicht een bezoek aan het ziekenhuis. Videoconferentie én over en weer het patiëntendossier inkijken hebben de toekomst. Voordeel? De huisarts leert, de specialist leert en de patiënt heeft snel duidelijkheid. De kwaliteit van dienstverlening neemt toe en de kosten nemen af. Fase 2 behelst het aansluiten van tien regionale huisartsenposten.

Health Valley wil de slagingskans na de pilot-projectfase verhogen. Dit heeft geleid tot een nieuwe E-Health visie. Belangrijkste conclusie is dat een integrale benadering van projecten wenselijk is. Zowel huisarts, specialist, patiënt als belangengroep erbij betrekken. Bovendien moet de gebruiker direct het voordeel van de applicatie zien.

Meer informatie over dit focusgebied: Hoogendijk (Remco), Projectmanager Health Valley en Oost N.V., J. van de Werken (Jos), innovatieadviseur en teamleider Syntens

Commpod van RE-phrase: redmiddel voor jongeren met communicatieproblemen

Een flinke stap vooruit voor een kwetsbare doelgroep. Zo is het nieuwe product Commpod van RE-phrase het best te beoordelen. Jongeren met een stoornis in het autisme spectrum kunnen straks makkelijker omgaan met onverwachte situaties. Datzelfde geldt voor kinderen met spraakmoeilijkheden. Een probleem in het verkeer? De interactieve iPod uit de binnenzak biedt uitkomst. Hij communiceert stap voor stap de uit te voeren handelingen. Resultaat? Minder begeleiding, meer zelfredzaamheid. En het is nog leuk ook.

Health Valley voor waardevolle contacten

Het Dr. Leo Kannerhuis, centrum voor autisme te Doorwerth nam contact op met Health Valley. Ze vroegen mee te denken over de ontwikkeling van nieuwe communicatieve hulpmiddelen voor hun cliënten. Health Valley bracht ze in contact met RE-phrase. Dat bleek een schot in de roos. Want RE-phrase had kort geleden een redelijk vergelijkbaar product ontwikkeld. In welk jasje? Het antwoord was snel gevonden. De iPod. Makkelijk mee te nemen. En zo'n modern apparaatje vindt de jongere nog stoer ook. Health Valley droeg meer partijen voor om deel te nemen aan het project: de juiste contacten bij de Radboud Universiteit, gemeente Nijmegen en Pontem, dat gericht is op kinderen met taal- en spraakproblemen.

In gesprek met de iPod

Hoe zit het probleem precies in elkaar? Autistische jongeren zijn heel erg gebaat bij vaste structuren. Onverwachte gebeurtenissen - hoe gering ook - kunnen hen in de war brengen. Een voorbeeld. De cliënt denkt de bus te kunnen nemen. Maar deze is te vroeg en hij ziet hem plotseling voor zijn

neus wegrijden. Zijn vaste structuur valt even weg. En daarvan raakt hij in paniek. Joop Ringelberg, begeleider van Commpod bij RE-phrase: “Het Dr. Leo Kannerhuis voorziet de cliënt in dit soort situaties van stroomschema’s. Iedere stap staat op papier uitgelegd. Maar met Commpod gaat hij als het ware in gesprek met zijn iPod. Hij kan kiezen uit situaties, navigeert gemakkelijk door het programma en onderneemt vervolgens probleemloos actie. Groot voordeel is dat de cliënt voortaan over veel meer situaties met oplossingen beschikt. Hij kan zelfstandiger door het leven.”

Meedenken over nieuwe toepassingen

Na de productontwikkelingsfase start in maart 2009 de testfase. Enkele tientallen jongeren gaan met de iPod op pad. Het product leent zich ook voor nieuwe toepassingen. Joop Ringelberg: “Er zijn meer groepen die zich onvoldoende kunnen redden. Denk bijvoorbeeld aan ouderen. Maar ook aan volwassenen met de stoornis OCD. Zo kunnen dus interessante nieuwe markten ontstaan.” Ringelberg merkt op dat Health Valley meer biedt dan het aandrazen en onderhouden van contacten. “Ze denken met ons mee over nieuwe toepassingen en de financiering van het product. We krijgen hulp bij de benadering van gemeenten en verzekeringsmaatschappijen. Allemaal zaken die van groot belang zijn voor het slagen van het product. Kortom: Health Valley maakt gewoon heel veel mogelijk!”

Health Valley: realisatie 2008

Health Valley Event

Jaarrapportage

Health Valley Event (Where Health and Innovation meet...)

Naast vele, meer op één thema gerichte bijeenkomsten, heeft Health Valley in 2008 het eerste Health Valley Event georganiseerd in samenwerking met de gemeente Nijmegen en Club 52.

Het doel van Event was om de vele initiatieven op het gebied van Gezondheid en Technologie uit de Health Valley regio duidelijk te maken.

Dit Event was een enorm succes. Er waren meer dan 500 bezoekers en meer dan 50 standhouders.

Minister van VWS Klink, één van de keynotespeakers, daagde in zijn toespraak het gehoor van zorgondernemers, bestuurders, onderzoekers en zorgverleners uit om innovatieve zorgconcepten te testen. Oost Nederland kan hierin het voortouw nemen. Professor Debackere uit Leuven inspireerde zijn gehoor met een scherp betoog over hoe je kennis tot kassa kunt brengen.

Tijdens deze parallelsessies lichtten een tiental ondernemers uit de regio een succesvolle innovatie die zij op de markt gebracht hadden toe en werden via elevatorpitches ruim 20 kansrijke ideeën uit de regio Health Valley naar voren gebracht. Na afloop van de parallelsessie werd er gretig gebruik gemaakt van de matchmakingstafels.

De parallelsessies richtten zich allemaal op één focusgebied van Health Valley.

In samenwerking met het Business Clusters Semiconductors Oost Nederland werd ook een sessie georganiseerd, waar de focus op de verbinding van semiconductors met health lag.

Tijdens een vijftal workshops werd aandacht besteed aan de diverse randvoorwaarden om innovaties ook daadwerkelijk tot een succes te maken.

De dag werd afgesloten door een interview van de heer Migo met de burgemeester van Nijmegen, de heer De Graaf en de gedeputeerde EZ van de provincie Gelderland, mevrouw Van Haaren. Zij gingen in op de kansen voor Novio Tech Campus en health en welke rol de Gemeente en de Provincie kunnen spelen.

Het Health Valley Event werd vooraf gegaan door een Health Valley Special in de Ondernemer van De Gelderlander, Tubantia en Stentor. Dit zijn de drie regionale kranten die heel Oost Nederland bestrijken. In deze specials werd naast aandacht voor de organisatie en het Event, veel aandacht besteed aan de verschillende innovaties op health gebied uit de regio. Landelijk is er een Health Valley Special verschenen in Biotech News. Ook een aantal vakbladen hebben vooraf aandacht besteed aan het Event.

FOCUSg

Focusgebied Health and Care Stedendriehoek

HEALTH AND CARE STEDENDRIEHOEK (Apeldoorn, Deventer, Zutphen)

Preventie ouderenzorg: de zelfstandige senior vormt een snelgroeiende doelgroep

Nederland vergrijst in snel tempo. De druk op de gezondheidszorg neemt toe. Een andere benadering dient zich aan: mensen zo veel mogelijk buiten het zorgproces houden. Daarmee zijn minder 'high tec'-innovaties nodig, maar juist meer initiatieven op het gebied van 'care'. Nieuwe hulpmiddelen en andere ondersteuning moeten de zelfredzaamheid van senioren bevorderen. Health and Care Stedendriehoek fungeert als aanjager. Zij stimuleert het benutten van nieuwe kansen voor bedrijven in de regio. En die kansen nemen aanzienlijk toe. Want gezondheid en verzorging vormen de speerpunten van toekomstig economisch beleid voor de Regio Stedendriehoek.

Health and Care Stedendriehoek is sinds 1 januari 2008 een clusterproject binnen Health Valley. Een slagvaardig platform waar bedrijven, zorg- en kennisinstellingen, lokale overheden en intermediaire organisaties samenwerken op het gebied van de preventieve gezondheidszorg. De mogelijkheden zijn groot. Want de regio telt relatief veel ouderen en oudereninstanties naast bedrijven in ICT en domotica. Doel is de ontwikkeling van nieuwe producten of diensten binnen de thema's teleshop, bewegen, mobiliteit, veiligheid en wonen.

Het afgelopen jaar is Health and Care Stedendriehoek ingebed en verankerd in de Economische Visie Stedendriehoek. Daarmee is een belangrijke positie verworven van het netwerk dat bestaat uit Saxion Hogescholen, ROC Aventus, MKB Stedendriehoek, Panton, Oost N.V, Syntens en regionale zorgverleners. Ze kunnen projecten indienen en zo gemakkelijker financiële ondersteuning krijgen van provincies, centrale overheid en Europese Unie. Dat geeft initiatieven een behoorlijke impuls. Een andere belangrijke ontwikkeling is de nieuwe samenwerking met Kennispoort Zwolle. Deze regio kent eveneens een grote vergrijzing en een aantal relevante HBO-instellingen. Dit levert belangrijke voordelen van kruisbestuiving op. Zo kunnen activiteiten in het werkgebied Arnhem-Nijmegen gemakkelijk doorvertaald worden naar de regio Zwolle. Tot slot zijn kansrijke initiatieven ondernomen voor het opzetten van een regionaal zorgnetwerk. Met als doel de koppeling van technologie en zorg. Daartoe organiseert Health and Care Stedendriehoek innovatiebijeenkomsten voor MKB'ers en zorginstellingen.

Een drietal projecten stond het afgelopen jaar in de schijnwerpers. Het PopoProject behelst een tiental projecten gericht op productontwikkeling in de preventieve ouderenzorg. Kennisuitwisseling tussen de netwerkleden Oost N.V, Saxion Hogescholen, ROC Aventus, MKB Stedendriehoek, Panton, Syntens en regionale zorgverleners staat daarbij centraal. Doel is de bevordering van innovatieve processen. Het PovoProject daarentegen richt zich juist op innovaties voor de vitale oudere. De ontmoetingen tussen zorg- en kennisinstellingen en MKB staan centraal. Ook Povo is een netwerkproject met als doel de ontwikkeling van deelprojecten. Het derde project 'Zorgen om de Zorg' beoogt het terugdringen van de gigantische personeelstekorten in de gezondheidszorg. Daar nemen aan deel: Gelre Ziekenhuizen, Sutfene, Zorggroep Solis, Saxion Hogescholen, ROC Aventus en de gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen.

Meer informatie over dit focusgebied: J. Pauwels (Jemy), Projectmanager Health Valley en Oost N.V. en vanaf 1 januari 2009 H. van Kranenburg (Herman), Projectmanager Health Valley

Magnetron voor Ouderen: lesje in gebruiksvriendelijkheid

Makkelijker kunnen we het niet maken. Een spreuk die terecht geclaimd mag worden voor het project Magnetron voor Ouderen binnen het cluster Health and Care Stedendriehoek. Zowel voor de oplossing als voor de doelgroep. Want ouderen hoeven voortaan geen problemen meer te hebben met het opwarmen van hun maaltijden in de magnetron. Eenvoud is het toverwoord. Weg ingewikkeld bedieningspaneel. Eén draaiknop en slechts vier keuzemogelijkheden. Geen verwarring. De lekkere warme maaltijd is weer het hoogtepunt van de dag!

Problemen bediening

Saxion Hogescholen en Food Connect Maaltijdservice gingen slagvaardig te werk. Met een aanpak waarbij theorie en praktijk naadloos in elkaar overliepen. Directeur Benno Schildkamp van het maaltijdservicebedrijf: “Wij verzorgen dagelijks magnetronmaaltijden voor zo’n 3.000 senioren. Onze klanten bleken moeite te hebben met de bediening van de magnetron. Velen zijn slecht ter been en dan is het lastig om met het apparaat te experimenteren. Juist toen wij van plan waren het probleem aan te pakken, belde Saxion Hogescholen met de vraag om samen te werken.”

Financiering RAAK-SIA project

Het probleem was al een tijd bekend. Gerard van Os van Saxion Hogescholen, die verantwoordelijk was voor het gebruikersonderzoek van Magnetron voor Ouderen: “Zo’n vijf jaar geleden kwamen al verzoeken vanuit ons lectoraat Industrial Design. Zij wilden de gebruiksvriendelijkheid van wit- en bruingoed onder de loep nemen. Het is blijven liggen vanwege de hoge kosten. Toen kwam het

RAAK-SIA project in beeld. Zo ontstond de kans om Magnetron voor Ouderen gefinancierd te krijgen. We ontvingen subsidie voor de onderzoeken.” Jemy Pauwels, projectleider Health Valley en Oost NV onderstreept dat: “Vanuit ons netwerk Health and Care Stedendriehoek is de Magnetron voor Ouderen aangemerkt als één van de tien RAAK-SIA projecten. De toekenning van de subsidie gaf de doorslag voor de start van dit interessante project. Het draagvlak was er. Want heel veel ouderen en thuisverplegers hadden problemen met de technische bediening.”

Simpele oplossing

Saxion Hogescholen organiseerde een onderzoek in haar testlaboratorium. Een test met acht proefpersonen wees uit dat het bedieningspaneel te veel mogelijkheden bevatte. Bovendien waren de gehanteerde iconen en vaak Engelse teksten niet duidelijk. Benno Schildkamp: “We trokken de conclusie dat we met simpele ingrepen de oplossing in handen hadden. Eén draaiknop en één sticker om over het bedieningspaneel heen te plakken. Geheel afgestemd op onze maaltijden bleven er slechts vier keuzemogelijkheden over: aan/uit, melk, soep en maaltijd. En de ouderen? Die zijn zeer tevreden. Geen kleine lettertjes meer lezen op de verpakking en nooit meer een te koude of te warme maaltijd.” Een grote markt ligt in het verschiet, bijvoorbeeld ook mensen met een verstandelijke handicap. En de fabrikanten? De eerste is wakker geschud en heeft contact opgenomen met Food Connect Maaltijdservice voor de ontwikkeling van een nieuwe gebruiksvriendelijke magnetron.

Bestuur, team & andere betrokkenen

Het bestuur Health Valley bestond in december 2008 uit

De heer Jos Werner	voorzitter
De heer Emiel Lohman	UMC St. Radboud
De heer Anton Franken	Radboud Universiteit
De heer Peter van den Elzen	Wageningen UR
De heer Anne Flierman	Universiteit Twente
De heer Wim Boomkamp	Saxion Hogescholen
De heer Ron Bormans	Hogeschool Arnhem Nijmegen
De heer Noes de Vries	aap bio implants Netherlands B.V.
De heer Hans van den Berg	Schering Plough (Organon)
De heer Roel Fonville	Philips Medical Systems
De heer Henk Janssen	Indes

Adviseurs

De heer John Joosten	Syntens
De heer Toon van Asseldonk	Oost NV

Dagelijks bestuur

De heer Jos Werner	Voorzitter
De heer Hendrik-Jan Vos	UMC St Radboud
De heer Jan Rameakers	oud NXP
De heer John Joosten	Syntens
De heer Toon van Asseldonk	Oost NV

Het Health Valley-team

De heer Guido Matthée	directeur
Mevrouw Alma Palfenier	office manager
Mevrouw Madelon Friskes (tot medio april 2008)	plaatsvervangend office manager
Mevrouw Judith Krasznai	communicatie en evenementen
Mevrouw Roos Lindeboom (tot september 2008)	plaatvervangend office manager
Mevrouw Greetje de Kleuver (vanaf medio september 2008)	communicatie en evenementen
Mevrouw Jeanine Brok	projectmanager focusgebied 'De Gezonde Mens'
Mevrouw Harriët Gilham (vanaf medio september 2008)	secretaresse

Verder zijn betrokken

Namens Oost NV

De heer Jan Jonker

De heer Remco Hoogendijk

De heer Jemy Pauwels

De heer Albert Hoogeveen

De heer Nico Arfman

De heer Wim van der Wilden

Mevrouw Sylvia Kortenaar

De De heer Frank Eetgerink

De heer Gerard van Gaalen

De heer Henri Janssens

adjunct directeur Health Valley/ projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

projectmanager

Namens Syntens

De heer Jos van de Werken

Mevrouw Inge Kamphuis

De heer Ivo Klein Bluemink

Mevrouw Margaret Klein Holkenborg

De heer Hans de Weerd

innovatieadviseur/teamleider

innovatieadviseur

innovatieadviseur

innovatieadviseur

innovatieadviseur

Health Valley is een netwerkorganisatie die mede wordt bemand door medewerkers van Oost NV en Syntens. Zij voeren niet alleen hun regulier werkzaamheden uit bij Oost NV of Syntens, maar besteden op deeltijdbasis ook tijd en aandacht aan Health Valley.

Jan Jonker

Greetje de Kleuver

H.J. Vos

xxx

Werner

Mathée

Ramaekers

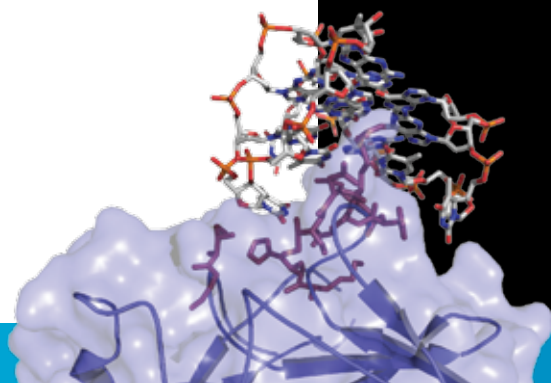
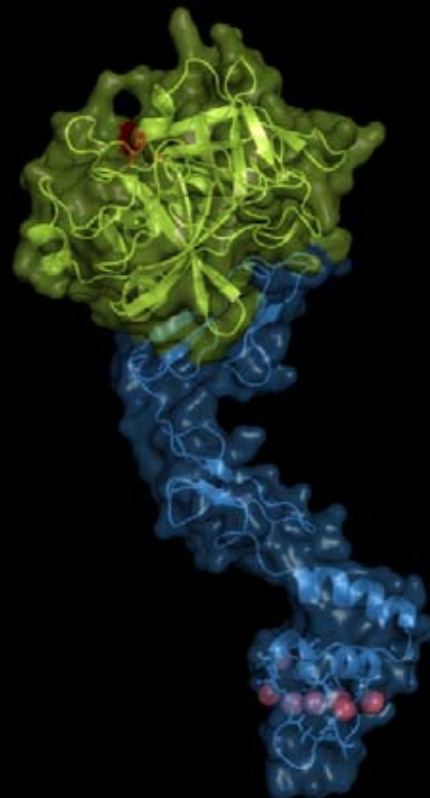
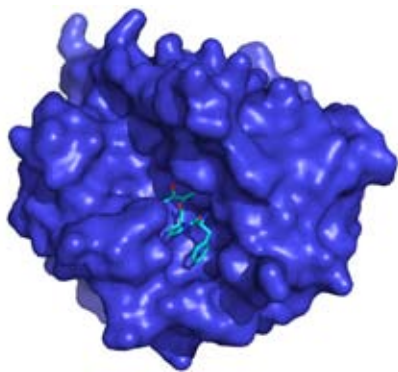
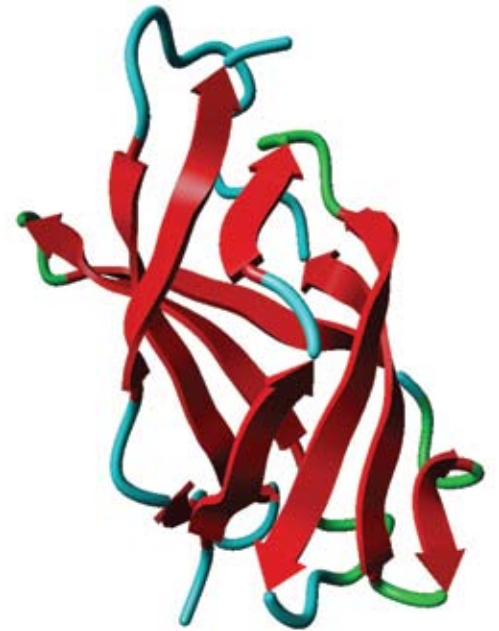

Theo Oost

xxx

Focusgebied De gezonde mens

DE GEZONDE MENS

Kruisbestuiving Health, Food en Bewegen geeft een impuls aan nieuwe initiatieven

Tal van welvaarts- en ouderdomsziekten komen op ons af. Steeds meer kinderen kampen met overgewicht. Deze ontwikkelingen een halt toe roepen is bittere noodzaak. De oplossing? Fors meer aandacht voor preventie door een gezonder leven. Veel bedrijven tonen initiatieven, maar ook de provincies Gelderland en Overijssel willen hierin extra investeren. Bewegen en voeding staan daarbij centraal. Zo ook bij Health Valley. Binnen het focusgebied 'De gezonde mens' is een hoopvolle kruisbestuiving tussen Health, Food en Bewegen in gang gezet.

'De gezonde mens' richt zich op het voorkomen van ziekten door een gezonde leefwijze, verantwoorde voeding en bewegen (sport). Naast sport- en ouderenvoeding gaat de aandacht uit naar functionele voeding, die de gezondheid bevordert. Rondom het thema bewegen (sport) zijn veel leefstijlprogramma's en revalidatieprojecten ontstaan. Denk aan het op peil brengen van de conditie na een herseninfarct en beweegprogramma's voor mensen met overgewicht.

Het project 'Laag-zuurstof (Hypoxie-)behandeling als methode tegen obesitas' van B-Cat heeft het afgelopen jaar veel vorderingen geboekt. Samen met de HAN wordt de simulatie van hoogtestage in de topsport nader onderzocht. Minder zuurstof leidt tot meer aanmaak van rode bloedlichaampjes en dus tot betere sportprestaties. Maar de opgedane kennis kan ook 'n oplossing bieden voor andere problemen. Zo liggen er kansen om bijvoorbeeld mensen met ernstig overgewicht in de toekomst te helpen.

'Healthy ageing' is een project gericht op vermindering van de sterk toenemende ouderdomsziekten. Hoe deze te voorkomen? Veel bedrijven werken in dit kader samen bij de ontwikkeling van nieuwe 'medicijnen' en functionele voeding (de juiste geïdentificeerde chemische verbindingen).

In 2008 is de kansrijke relatie tussen Wageningen Universiteit en Health Valley met aangesloten leden geïntensiveerd. Deze leidde tot de organisatie van het congres 'Functional Foods', dat veel belangstelling trok. Het succesvol benutten van marktkansen stond daarbij centraal. Gevolg? Het ontstaan van veel nieuwe relaties én de organisatie van de bijeenkomst 'Vitaliteit & Business'. Voor de regio Oost-Nederland liggen op dit terrein veel mogelijkheden. Niet alleen door het specialistische bedrijvenpotentieel, maar ook dankzij de aanwezigheid van de juiste kennisinstututen. Voor Health Valley leidden de bijeenkomsten tot drie nieuwe thema's voor 2008. 'Sportmonitoring' volgt op afstand de lichaamsfuncties van de sporter. 'Gaming & Beweging' maakt de gamer op aantrekkelijke wijze ook fysiek actief. Een grotere markt dient zich aan. De nieuwe (aangepaste) producten zijn ook aantrekkelijk voor onder andere ouderen en gehandicapten. Het derde thema is 'Health & Food'. Wat is de invloed van voeding op het ontstaan van ziekten? Wat is de werking op iemands energiehuishouding? En hoe kunnen we met functionele voeding de individuele gezondheid bevorderen? Antwoorden moeten leiden tot nieuwe projecten en product-ideeën.

Inmiddels zijn diverse contacten gelegd met onder andere Wageningen Universiteit, Radboud Universiteit, Inno-sportNL, HAN, Windesheim en bedrijven uit de sport- en voedingssector. Health Valley verbindt en zorgt voor de continuering van samenwerkingsverbanden. Syntens begeleidt de individuele bedrijven bij innovaties.

Meer informatie over dit focusgebied van Health Valley: Brok (Jeanine), Projectmanager De Gezonde Mens, Health Valley en I. Klein Bluemink (Ivo) Innovatieadviseur Syntens

Nieuwe medicijnlijn Healthy Ageing: kansen op een succesvolle toekomst

Alzheimer, kanker of hersenbloeding. Wie is er in zijn nabije omgeving niet mee geconfronteerd? Deze en nog veel meer ouderdomsziekten zijn aan de orde van dag. De kwaliteit van leven neemt enorm af. Helaas zijn er geen goede medicijnen om deze afschuwelijke ziekten tegen te gaan. Maar Lead Pharma weet exact de juiste chemische verbindingen op te sporen. Een nieuwe benadering. Tegen hartfalen is het juiste recept ontdekt. In mei 2009 starten ze met prostaatkanker en reuma. De verwachting? Misschien wel een wereldprimeur.

Nieuwste techniek

Is dit misschien het zoveelste niet goed werkende medicijn tegen slopende ziekten? “Bepaald niet, want wij hebben een totaal andere benadering dan gebruikelijk is in de markt. Te beginnen bij de techniek. Wij gebruiken de platformtechnologie, waarmee we die ene specifieke structuur kunnen opsporen. Vergelijk het maar met het zoeken naar een speld in een hooiberg. De kans ligt ergens op een miljardste van een miljardste. En we zijn erin geslaagd. Tegen hartfalen hebben we de juiste structuur geïdentificeerd. Met deze kennis en ervaring kunnen we voor veel meer ziekten aan de slag.”, aldus Ad van Gorp, directeur van Lead Pharma dat augustus 2007 is opgestart.

Veel combineren

Uiteindelijk is het de combinatie van veel verschillende zaken die Lead Pharma naar het juiste recept leidt. Ad van Gorp: “We werken veel met computermodellen, chemische analysetechnieken en humane cellulaire ziektemodellen afkomstig van stamcellen. Het kost enorm veel tijd om de juiste chemische structuur te vinden als basis voor het medicijn tegen een specifieke ziekte. Dankzij deze

techniek hebben we bijna 100% zekerheid over de juiste werking.” Als het consortium het project Healthy Ageing in mei 2009 start met reuma en prostaatkanker, is het definitieve recept pas in 2011 gevonden. Daarna volgt de octrooiaanvraag en kan de testfase starten. Slaagt het product, dan verkoopt Lead Pharma het recept aan geneesmiddelenfabrikanten. De nieuwe middelen tegen reuma en prostaatkanker komen dan pas rond 2020 op de markt.

Bundeling van expertise

De bundeling van expertise is het andere geheim van het succes. Voortgekomen uit een uniek samenwerkingsverband met een aantal gespecialiseerde bedrijven en kennisinstellingen. Doel is om nieuwe chemische verbindingen (medicijnen) en voedingscomponenten te identificeren tegen de twee ouderdomsgerelateerde ziekten. Bovendien onderzoeken ze hoe de ontwikkeling van medicijnen en voedingscomponenten beter en efficiënter kan worden geregeld. Behalve Lead Pharma Holding BV nemen deel: Chiralix BV, Noviogendix BV, Modiquest BV, Biqualy BV, Toxicologie Universiteit Wageningen onder leiding van Prof. Rietgens en NCMLS afdeling Microscopie Nijmegen onder leiding van Prof. Friedl.

Cruciale rol Health Valley

Wat was de rol van Health Valley bij het project ‘Healthy ageing’? Ad van Gorp: “De rol van Health Valley was cruciaal. Zonder hen was het project nooit van de grond gekomen. Zij weten de weg. Zij coördineren, sturen en brengen via hun netwerk de juiste mensen bij elkaar. Bovendien denken ze mee over de subsidieaanvraag. Health Valley legt de basis voor een wereldprimeur.”

Health Valley: projecten

Nr.	Naam	Projectomschrijving	Rol HV
1.	Health and Care Stedendriehoek Trekker: Health Valley	Netwerk van zorginstellingen, overheden en bedrijfsleven gericht op samenwerking en innovatie. Partners: Saxion, ROC Aventus, Carinova Leiboom, Sutfene, Econ. Platform Stedendriehoek, provincies Gelderland en Overijssel, Oost NV	Projectinitiatie en –management.
2.	Facility Sharing Trekkers: Food Valley, BOM, Health Valley	Via webportal matchen vraag en aanbod naar life sciences facilities voor de health sector.	Health Valley is namens Oost NV medeaanvrager en uitvoerder van dit project. De toegekende subsidie bedraagt € 150.000.
3.	OCBI (Open Center for Business Innovation) Trekkers: Pixus, Oost NV, NXP, UMCN	In kaart brengen van kansen en mogelijkheden op het gebied van semiconductors en health. Hiertoe wordt samengewerkt met NXP/ FiftyTwoDegrees. In eerste aanleg zijn 45 bedrijven geselecteerd waarmee oriënterende gesprekken worden gevoerd.	Offertes voor planuitwerking via Oost NV.
4.	Mapping Trekker: Oost NV	In kaart brengen van de health-sector in Oost-Nederland met het accent op de vier focusgebieden. Eerste inventarisatieronde is in 2007 afgerond.	Ontwikkeling methodiek, inventarisatie en verder structureren van mapping.
5.	Strategisch Innoveren Trekker: Health Valley	Uitvoeren van een innovatiescan als onderdeel van de MERIT-methodiek door adviesbureau Genium. Geïnteresseerde bedrijven op het gebied van health die zijn gevestigd in de Gemeente Nijmegen, kunnen dankzij bijdrage van het Ondernemersfonds deelnemen tegen lage kosten.	Subsidie Ondernemersfonds door HV. Publiciteit.
6.	Medisch Netwerk I Trekker: Health Valley	Het bij elkaar brengen van medische en zorgprofessionals in Nijmegen. Door twee bijeenkomsten te organiseren in 2008/2009, wordt getracht het netwerk in beeld te krijgen en ontmoetingen tussen Nijmeegse kenniswerkers tot stand te brengen.	Subsidie Ondernemersfonds door HV. Publiciteit. Contacten leggen en organisatie van de bijeenkomsten.
7.	Medisch Netwerk II Trekker: Health Valley	Professionaliseren van MNN. In 2009 worden nog drie bijeenkomsten georganiseerd. Partners: NMNH en gemeente Nijmegen	Aanvraag subsidie. Organisatie bijeenkomst.
8.	Health Kennis Cluster Regeling (HKCR) Nijmegen Trekker: Health Valley	In oktober 2007 heeft de Nijmeegse gemeenteraad ingestemd met toekenning van zz 400.000 ten behoeve van invulling van de HKCR. Dit bedrag zal worden besteed aan het opzetten, ondersteunen en verder uitbouwen van innovatieve, technologische samenwerkingsprojecten op het gebied van 'health' in de gemeente Nijmegen, de zogenaamde kennisclusters.	Health Valley verzorgt pr, intake en advisering aan de gemeente, evenals begeleiding van de projectontwikkeling.
9.	IQ Development Center Trekkers: UMC St Radboud, UT, Medox	Expertcentrum op gebied van ziekenhuis kwaliteit en patiëntveiligheid op internationaal/ EU niveau.	EFRO-aanvraag in voorbereiding. Begeleiding en aanvraag.
10.	Bizz tickets en health tickets ZorgXcell Trekker: Oost NV	Marktgerichte ondersteuning van new business development en innovatie in food, health en technology, door laagdrempelige inzet van vouchers door bedrijven.	Health Valley in samenwerking met Zorg Xcell (Saxion en Indes).
11.	Hospital of the future Trekker: Berenschot	Het ontwikkelen van een medisch-technologische locatie waarin producenten van medische technologie (zowel hard als software) hun belangrijkste producten in operationele dan wel in toepasbare vorm plaatsen. Het is een permanente demonstratieomgeving (geschikt voor instructie) die niet gebonden is aan één leverancier, maar vooral een breed scala van aanbieders aan bod laat komen. Er wordt een omgeving gecreëerd waarin oefenmogelijkheden voor teams bestaan om complexe samenwerking onder de knie te krijgen. Partner: Gemeente Nijmegen.	Begeleiding en advies.
12.	TNS/Transcraniale magnetische stimulatie Trekker: UT	Ontwikkeling van een robotarm t.b.v. geavanceerde neuronavigatie. Project wordt momenteel uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van PIDON (Health: NeuroScience combi met Technology: Technische Geneeskunde en Mechanica). Partners: ANT BV	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.

Nr.	Naam	Projectomschrijving	Rol HV
13.	Oral health Care Trekker: Domedica	Ontwikkelen van een proof of principle om effectief en efficiënt mondzorg te kunnen leveren. Partners: UMCN, HAN, Mecon	Via innovationlink bijdrage aan ontwikkeling proof of principle EFRO aanvraag in voorbereiding
16.	M2M (Molecule to Men) Trekkers: UMCN, RU	Ontwikkeling van keten aan faciliteiten en producten vanaf moleculair via cel tot orgaan en humaan niveau. Partners: Pepscan, Mibiton.	Begeleiding EFRO-aanvraag.
17.	ELISA Click Coatings Trekker: Modiquest	Ontwikkeling en implementatie van nieuwe kunststofcoating waarmee kwaliteit en kosten van diagnostische kits wordt verbeterd. Partners: Eurodiagnostica, RUN, HAN.	Health Valley begeleidt de projectontwikkeling en heeft bemiddeld/ ondersteund bij het werven van funding. PIDON 2007.
19.	Ultragas Trekkers: RU, Sensor Sense	Nieuwe diagnostische technologie waarmee diagnostiek kan worden afgeleid uit ademgassen (combinatie van sensor- en lasertechnologie). Partner: UT.	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan.
20.	Hemostase Biochip Trekker: Chiralix	Onderzoek naar en ontwikkeling van een hemostase biochip ten behoeve van vroegtijdige Point of Care (PoC) bloedstollingsdiagnostiek. Hiermee kan een diagnostische test die normaal gesproken in een laboratorium wordt uitgevoerd, met behulp van grote apparaten worden omgezet in een test die plaatsvindt op chipniveau. Partners: UMC, NXP, RUN, Future Diagnostics	Subsidie in het kader van PIDON 2007
21.	Nieuw medicijn ziekte van Crohn Trekkers: Synthon, WUR, Modiquest	Onderzoek en ontwikkeling naar de biotechnologische productie in planten en zoogdiercellen van een nieuw medicijn: anti-TNF immunoglobuline A. Het beoogde resultaat is een innovatief medicinaal product tegen de ziekte van Crohn, met sterk verbeterde eigenschappen ten opzichte van de thans beschikbare geneesmiddelen.	Subsidie in het kader van PIDON 2007.
22.	Biomarker Factory Trekkers: UMCN, NXP	Discovery en validering van biomarkers m.b.v. high end faciliteiten UMCN, om met bedrijven tot diagnostiek producten door te ontwikkelen. Partners: Numico, Synthon, Future Diagnostics, Modiquest	Begeleiding.
23.	Vascular Repair Trekker: Mecon	Ontwikkeling van device plus biomateriaal voor behandeling vaatvernauwingen/ cardiovasculaire re-endothelialisatie. Partners: UMCN, UT, Ten Hoff.	Consortium gevormd, begeleiding planontwikkeling.
24.	Glucose Sensor Trekker: RU	Ontwikkeling van een minimaal invasieve glucosesensor met innovatieve DNA-coating, die afstoting door lichaam voorkomt. Partners: UMCN, RU, Frauenhofer en mogelijk DSM.	Expert meeting op korte termijn organiseren
25.	Biomarker screening nierkanker Trekker: NovioGendix	Identificeren en valideren van nieuwe biomarkers voor tumoren aan de tractus urogenitalis (specifiek de nieren). Partners: UMC St Radboud	Matchmaking. Begeleiding HKCR subsidieaanvraag
26.	Ontwikkeling van vroegdiagnostiek-test voor detectie van letale schimmelinfecties (invasieve zygomycose) Trekker: Modiquest	Ontwikkeling van levensreddende diagnostische test voor vroegdetectie van letale schimmelinfecties (invasieve zygomycose) Partner: UMC St Radboud	Matchmaking. Begeleiding bij de aanvraag HKCR subsidie

Bijlage 1 Projecten

Nr.	Naam	Projectomschrijving	Rol HV
27.	Dosispray Trekker: Indes	Op basis van emulsietechnologie ontwikkelen van een innovatief systeem voor luchtbevochtiging van patiënten die aan beademingsapparatuur liggen. Partners: UMC St Radboud, Medspray	Voorbereiden mogelijke aanvraag subsidie
28.	Namisol Trekker: EMCM	Ontwikkeling van therapie op basis van cannabinoïde; meerdere toepassingen worden in multidisciplinair consortium opgericht. Partners: Echo, Bactimm, UMCN, Synthon.	Vinden van consortium-partners plus begeleiding planontwikkeling.
29.	SPIRIT: NIRION	Ontwikkeling van Lab on a Chip technologie als point of care applicatie t.b.v. Nierfalen & Manische Depressie. Project wordt momenteel uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van EFRO. Partners: Medimate BV, Micronit BV, MST, UT (Mesa+, BMTI, IGS).	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.
30.	Skinsterilizer Trekker: Filtex	Partners: Bactimm, UMCN, TNO	Zoeken naar partners en begeleiden subsidieaanvraag
31.	Noviotissue Trekker: UMC St Radboud	R&D ten behoeve van inzet van Tissue Engineeringtechnologie voor operatie van ernstige aangeboren afwijkingen, met doel hier nieuwe productgroepen en -faciliteiten uit af te leiden. Partners: Bactimm, EMCM.	Begeleiding.
32.	ViP - Brain Networks Trekker: UT	De ontwikkeling van een persoonspecifieke stimulator inclusief de essentiële bijbehorende technologie voor patiënten met een plaatselijk bloed/zuurstoftekort in de hersenen. Dit is een essentiële bouwsteen voor de ontwikkeling van de Virtuele Patiënt (ViP). Partners: UMC, FC Donders	Matchmaking en begeleiding subsidieaanvraag PIDON
33.	VIRTUROB Trekker: UT	Vernieuwende technologische kennis o.g.v. virtual reality (simulatie) en robots ontwikkelen t.b.v. revalidatiesystemen.	Ondersteunen, PR, exposure.
34.	Fieldlab for client centered care Trekkers: UT, Indes, Saxion	Kennisvalorisatie, ontwikkeling business cases. Telecare, Revalidatie & Bewegingstechnieken. (Regionaal testlab).	Begeleiding ontwikkeling plan en aanvraag.
35.	Vertolast Trekker: EMCM	Ontwikkeling van een flexibel alternatief voor gebruik van botcement in vertebroplasty. Partners: EMCM, UMC St Radboud, St. Maartenskliniek	Matchmaking. Begeleiding subsidieaanvraag.
36.	Testen van een steunzool-expertsysteem in de praktijk Trekker: POM	Vervolg van het project de Slimme Steunzool uit 2007. Steunzolen gemaakt door het (door partners reeds ontwikkelde) expertsysteem vergelijken met steunzolen gemaakt door een voetexpert (podotherapeut en orthopedisch schoenmaker). Partners: Sint Maartenskliniek Research, Pedcad.	Projectbegeleiding. Begeleiding HKCR subsidieaanvraag.
37.	Vernieuwde methode voor het hechten van weke delen aan het bot Trekker: Spierings	Het ontwikkelen van een marktwaardige hechtmethode voor het hechten van weke delen aan bot, waarbij geen hechtanker in het lichaam wordt ingebracht. Partners: Orthopaedics Research Lab (RU).	Matchmaking. Begeleiden HKCR subsidieaanvraag
38.	Looptraining Robot Trekker: Demcon BV	Targeted Robotic Aided Gait Therapy for stroke survivors. Project wordt momenteel uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van PIDON (Technology: TG en Mechanica). Partners: UT, Roessingh / RRD, St. Maartenskliniek, MOOG).	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.
39.	MYOPRO Trekker: RRD	Ontwikkeling van een meer kanaalsgestuurde MYOelectrische PROthese. Project wordt momenteel uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van PIDON (Technology: Mechanica). Partners: RRD, UT, RE-Lion BV, IMS BV.	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.

Nr.	Naam	Projectomschrijving	Rol HV
40.	Innotel Twente	Innovatieve Telediensten aanbieden via infrastructuur richting ouderen in thuisomgeving. Partners: IZIT, Livio, Carint Reggeland, TKH Group.	Zoeken naar cross overs.
41.	Innotel Stedendriehoek	Innovatieve Telediensten aanbieden via infrastructuur richting ouderen in thuisomgeving. Partners: Carinova Leiboom, Sutfene, Verian, IZIT, Telematica Instituut	Initiatiefnemer.
42.	Telezorg Trekker: Honeywell	Zorg op afstand. Projectinitiatie met Deventer Ziekenhuis (cardioloog) en Verian Thuiszorg. Partners: Deventer Ziekenhuis, Verian	Onderhouden contacten, verbreden projecten.
43.	Teleflex Trekker: Demcon	Ontwikkeling van telemanipulatiesystemen voor cardiothoracale chirurgie. Partners zijn UT, Medisch Spectrum Twente	Onderhouden contacten.
44.	Health-Semicon	Het duurzaam verbinden van de semicon en Health gerelateerde bedrijvigheid. Health Valley stageproject.	Mapping, clustering, business development. Vanuit Health Valley is een full time stagiair ingezet voor dit project.
45.	Thuis met zorg Trekker: Diafaan	Het ontwikkelen, borgen en delen van excellente kennis op het terrein van implementatie van domotica. Partners: Pleyade, ZZG, UT, Provincie Gelderland	Afstemmen overige projecten op dit gebied. Begeleiden bij subsidieaanvraag.
46.	CommPod Trekker: RE-Phrase	Conversatiehulp voor mensen met communicatieve en spraakbeperkingen. Partners: RU/NICI, dr. Leo Kannerhuis locatie Nijmegen, Stichting PonTem.	Matchmaking. Begeleiden van de HKCR subsidieaanvraag.
47.	SPIRIT: SYZO Trekker: TMSI BV	Ontwikkeling van Systeem voor zelfmanagement voor COPD Zorg. Project wordt uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van EFRO. Partners: Axis BV, Carint Reggeland, LIVIO, MST, KonICT, Zorgbelang Overijsel.	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.
48.	Paroxide breath analyser demonstrator Trekker: Sensair BV	Ontwikkeling van een device t.b.v. voorspellen en volgen van exacerbaties bij COPD patiënten. Project wordt uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van Nano4Vitality. Partners: UT (Bios-group / Mesa +), Lode, ReliTech, UMC Groningen.	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.
49.	Diagnostiek van huidwonden Trekker: Diadermo BV	Ontwikkeling van teledermatologie device t.b.v. diagnostiek op afstand bij wonden. Project wordt uitgewerkt in een projectplan, binnen de kaders van PIDON. Partners: Honeywell HealthCare, TCCN, UT (E-Health), Carint Reggeland.	Begeleiding en advisering bij de ontwikkeling van het projectplan en regionale inbedding.
50.	B-Cat	Ontwikkeling van een sportklimaatkamer om hoogtetra training en acclimatisatie te stimuleren.	Matchmaking en advisering door innovatieadviseurs Human Health van Syntens. Begeleiding subsidieaanvraag.
51.	MIAS (Medical Innovations for an Aging Society) Trekker: UT	Grensoverschrijdend consortium (NL/DU) gericht op kennis/produktontwikkeling ten favuere van de seniore mens. Partners: Fachhochschule Munster, BMTI.	Advisering.
52.	Healthy Aging Trekker: Lead Pharma	Cluster van jonge bedrijven in Nijmegen dat zich richt op drug development/discovery verouderingsziekten op basis van NMR/complex chemische structuren, plus humane celmodellen en antibodies. Partners oa Modiquest, UMCN, Novio gendix, Chiralix, Biqualis	Begeleiding en advisering projectplan en opbouw consortium.

Biilage

Bijlage 1 Projecten

Nr.	Naam	Projectomschrijving	Rol HV
53.	Rheumachip Trekker: Eurodiagnostica	Bestaande diagnostiektest innoveren door koppeling aan semiconductortechnologie, waarmee snellere, kleinere en goedkopere test gemaakt kan worden. Via specialist en vervolgens huisarts zal deze uiteindelijk bij de consument/patiënt terechtkomen. Partner: NXP.	Matching partners
51.	MIAS (Medical Innovations for an Aging Society) Trekker: UT	Grensoverschrijdend consortium (NL/DU) gericht op kennis/productontwikkeling ten favuere van de seniore mens. Partners: Fachhochschule Munster, BMTI.	Advisering.
52.	Healthy Aging Trekker: Lead Pharma	Cluster van jonge bedrijven in Nijmegen dat zich richt op drug development/discovery verouderingsziekten op basis van NMR/complex chemische structuren, plus humane celmodellen en antibodies. Partners oa Modiquest, UMCN, Novio gendix, Chiralix, Biqualis	Begeleiding en advisering projectplan en opbouw consortium.
53.	Rheumachip Trekker: Eurodiagnostica	Bestaande diagnostiektest innoveren door koppeling aan semiconductortechnologie, waarmee snellere, kleinere en goedkopere test gemaakt kan worden. Via specialist en vervolgens huisarts zal deze uiteindelijk bij de consument/patiënt terechtkomen. Partner: NXP.	Matching partners

n

Jaarrapportage

Health Valley: pers

Datum	Titel	Gepubliceerd in
Januari 2008	New business boomt	De Ondernemer, onderdeel van de Gelderlander
Februari 2008	Facility sharing: een stevige innovatie-impuls	De Ondernemer, onderdeel van de Gelderlander
April 2008	Die Brückenbauer im Valley	Wirtschaftsreport Nimwegen, teil 1
Mei 2008	Platform bevordert ontwikkeling zorggerelateerde productinnovaties	De Ondernemer, onderdeel van de Gelderlander
Juni 2008	Platform slaat brug tussen wetenschap en bedrijfsleven – interview met bestuursvoorzitter Jos Werner	Netwerk Magazine
Juni 2008	Virtuele brug tussen huisarts en specialist	Netwerk Magazine
13 juni 2008	Health Bridge	Radbode
Juli 2008	Nijmegen – Enschede – Wageningen together form the Health Valley	Alpha meets Beta
22 augustus 2008	Start van Medisch Netwerk voor Nijmegen en omgeving	Radbode
September 2008	Advertentie 'Where Health & Innovation meet'	Innovator
Oktober 2008	'Afscheid bij Oost NV' Van Asseldonk	Link
	'Oost-Nederland investeert'	
	Ontmoetingsplaats Health Valley 'Intiem en imposant'	
Oktober 2008	Jos Raats: 'Laat zien wie je bent, wat je doet' Interview Guido Matthée: 'Health Valley event: MKB moet erbij zijn' Interview Pieter Spierings: 'Spierings, paradepaardje van Health Valley'	Kamerkrant
Oktober 2008	Health Valley event, NovioGendix.	Laboratorium Magazine
November 2008	Advertentie Health Valley Event 4 december 2008	FMT Gezondheidszorg
November 2008	Advertentie Health Valley Event 4 december 2008	C2W
11 november 2008	Interview G. Matthée over Health Valley Event 4 december 2008	De Ondernemer, onderdeel van de Stentor
11 november 2008	Advertentie Health Valley Event Interview met Indes-eigenaar Henk Jansen	De Ondernemer, onderdeel van Twentsche Courant Tubantia
November 2008	Bedrijfsreportage 'Health Valley Event'	Het Ondernemersbelang

Datum	Titel	Gepubliceerd in
18 november 2008	Special Health Valley Netherlands: - Guido Matthée: 'Health Valley: kennis en kassa' - Rob Tweehuysen, Willem Melchers, Jack Schaicken: 'PCA3-test voor prostaatkanker' - Marijke van Haaren, Carry Abbenhues: 'Oost-Nederland heeft een uniek investeringsklimaat' - Remke Burie: 'VIP-Brain networks brengt hersenen digitaal in kaart' - Arne Aiking: 'Clean light timmert wereldwijd aan de weg' - Wil ten Westeneind: 'Zorg terug naar kleine kernen' - Harry Ankoné, Henk Stoltenberg: 'Elektronische hulpjes rukken op' - Adrian Cohen: 'Kansen voor ondernemers en meer werkgelegenheid dankzij innovatie en grensverleggend biomedisch onderzoek' - René Koster, Nivo Heukels: 'Restaurant van de Toekomst' - Maria Hopman: 'Maria Hopman en de hittepil' - Anton Franken: 'MKB kan hier aankloppen' - Jacques van Limbeek: 'Uitvinders op de Maartenskliniek' - Pim Ketelaar: 'Health Bridge: Via webcam naar specialist' - Dick van der Aart: 'Een verantwoord alternatief voor friteusefrites' - Richard Blaauw: 'Trombose meten: vingerprikje in plaats van naald in arm' - Emile Cobben: 'Move Able maakt elektrische hoog-laag kapstok' - Raymond Cobussen, Twan Konings: 'De accountant voor ondernemers in Nijmegen en omstreken' - Pascal Belo, Eva Verhoeven: 'MKB'er als toeleverancier voor Health Valley' - Advertentie: Where Health & Innovation meet'	De Ondernemer, onderdeel van de Gelderlander
25 november 2008	Advertentie Event Gezond worden, gezond zijn, gezond blijven Oost-Nederland Interview Guido Matthée over Event 04-12-2008	De Ondernemer, onderdeel van de Stentor
November 2008	Interview Guido Matthée over Event: Health Valley 'makelt en schakelt' Octrooibureau Vereenigde sponsor van Health Valley Event. Interview de heer Einerhand.	Biotech News
5 december 2008	Artikel: Ab Klink spreekt op het eerste congres van Health Valley in 52degrees	De Gelderlander
5 december 2008	Artikel over Event d.d. 04-12-2008	Radbode
16 december 2008	Artikel over Event: Burgemeester De Graaf: 'Vlieg vanaf Weeze'	De Ondernemer, onderdeel van de Gelderlander

Biilagge

Health Valley: evenementen

Jaarrapportage

Health Valley evenementenlijst 2008

Datum	Bijeenkomst	Omschrijving
14-feb	B'oost	Business en innovation Event voor ondernemers in Oost-Nederland.
27-feb	Presentatie Navigator Rollator (SeNa)	Navigatiesysteem voor op rollator ontwikkeld door studenten en docenten van de HAN, ondersteuning door Health Valley.
19-mrt	Kick-off MOVE-ABLE	Officiële start van het project in de vorm van brainstormsessies met MKB en instellingen bij Syntens Arnhem
25-mrt	Ontvangst Koreaanse delegatie	Ontvangst op Health Valley kantoor door Investeringsbevordering
01-apr	Vitaliteit en Business	Expert meeting op het gebied van 'de gezonde mens' in FiftyTwoDegrees, Nijmegen
02-apr	PID-bijeenkomst Amersfoort	Health Valley aanwezig als exposant, samen met andere 'valleys'
09-apr	Launch Event Life Sciences & Gezondheid	Health Valley aanwezig als exposant
16-apr	Kick-off Huize Petronella	Officiële lancering van het concept in aanwezigheid van de stakeholders, Huize Heyendaal Nijmegen
17-apr	Functional Foods	Expert meeting georganiseerd door Health Valley, Food Valley, Mercator Incubator, Food Processing Initiative en de Euregio in FiftyTwoDegrees, Nijmegen
24-apr	Risk Assessment in Health Business & Research	Workshop georganiseerd door Health Valley i.s.m. Akkermans Van Elten, Nassau verzekeringen, Ernst & Young, Dirkszager en Sok Communicatie-advies in FiftyTwoDegrees, Nijmegen
14-mei	Gamen met je brein	Tweede verkenning mogelijkheden BrainGain voor en met MKB'ers, T-Xchange lab Enschede
17-mei	Health – the Vitality Event	Health Valley aanwezig als exposant
21-mei	BioBusiness Event	Health Valley aanwezig als exposant
29-mei	Platformbijeenkomst Health Valley	Bijeenkomst met thema 'Gezondheid en technologie: verbindingen in Oost-Nederland' in Enschede (Saxion Hogeschool)
29-mei	Grijs gebied(t)	Conferentie met thema 'Ouderen en kwaliteit van leven' georganiseerd door HAN en Syntens/Health Valley
18-jun	NL-NRW parlementaire avond	Bijeenkomst van de Landtag Nordrhein-Westfalen in Düsseldorf
24-jun	Workshop	Instituut voor zorgontwikkeling in Zorg en Welzijn; 2 workshops best practices 2008 zorg, welzijn en wonen door Syntens. Cap Gemini Utrecht
9 en 10 sept	Congres H&T	Health & Technology (4 workshops Syntens + deelname Health Valley). Papendal Arnhem
17-sep	Pitches	Innovatiepitching 8 ondernemers (creatieve/health industrie)
18-sep	Banenmarkt	Banenmarkt Medtronic
25-sep	E-Health	Electronic Boardroom sessie e-health
november	Internationaliseren	Bijeenkomst Zakendoen / Duitsland
05-nov	Vitaliteit & Business	Vitaliteit en business: sportmonitoring
07-nov	Expertmeeting	Braingain II. In Boekelo
10-nov	Syntens	Expertgroep bijeenkomst Human Health. In Amersfoort.
15-nov	Nationale Techniekdag	Bijdrag Health Valley
25-nov	E-Health	Electronic Boardroomsessie E-Health
04-dec	Event	Health Valley Event 52 Degrees Nijmegen (8 inleiders mkb + 20 pitchers in de 4 thema's)
begin dec	Expertmeeting	Expertmeeting glucosesensor
december	Expertmeeting	Expertmeeting internationalisering en investeringsbevordering
10-dec	Vitaliteit & Business	Vitaliteit & Business: gamen en bewegen
10-dec	WeCare	WeCare. Quality by people. Rijk van Nijmegen

Toernooiveld 300/G • 6525 EC Nijmegen • tel. +31 (0)24 - 355 87 37 • www.health-valley.nl

